

Junaki podmorja

Bilo je pred 300 leti, ko je na bregovih Temze pri Londonu vrvelo živahno življenje, kakor ga do tedaj tam ni bilo. Ob bregovih so se dvigale tribune za tedanjega angleškega kralja in za njegovo spremstvo. Neki »norec«, kakor so ga tedaj ljudje nazivali, se je hotel tu potopiti in plavati z ladjo pod vodo. Samo pomislite: pod vodo!

Na Temzi je plavala masna lesa. Rekli so ji, da je to ona ladja, s katero se hoče oni »norec« potopiti. Kralj je dal znak za pričetek »predstave«. In res, lesen nestvor se je pričel potapljati. Ljudstvo je od presenečenja in navdušenja kričalo, vriskalo in se jokalo obenem, češ kako more človek sam siliti v smrt. Že so valovi zagrnili ladjo. Da se prepriča o resnici, je kralj vstopil v čoln in se dal prepeljati na mesto, kjer se je ladja potopila. V globini treh metrov je mirno plavala potopljena ladja. Namah se je začela celo premikati. Res, premikala se je pod vodo! Brez dvoma!

Množica je strmela, brez sape je upirala svoje oči v morskno globino, kjer je mirno plavala ona »norec«. S samim vragom se je moral pobratiti, da zmora kaj takega. Petnajst ljudi trepetalo v oni podmorski grobnici. Po dveh urah počasnega križarenja se je ladja dvignila na morskno površino. Vratca so se odprla in med živim vriskanjem ter odobravanjem množice se zlezlo na dan petnajst pomorščakov. Kralj je predrznemu iznajditelju iskreno častital. Tako je »norec« postal slaven.

Večkrat je iznajditelj predlagal angleškemu kralju, da bi dal zgraditi take ladje v vojne svrhe. Ali vse zaman, angleška vojna mornarica ni hotela o tem nič slišati. Tako je iznajditelj končno umrl, pozabljen od sveta.

To je bila prva podmornica, ki se je potopila in tudi zopet splavala na površje. Fantastičnih opisov in slik podmornic je bilo že prej in slej mnogo. Slika kaže, kako

šijo mostu, po katerem dobivajo Danci ojačenja. Predložil je, da bi zgradili potapljaško pripravo, s katero bi podvodno splaval do mostu in ga podminiral. Nato bi splaval dalje, nakar bi most zletel v zrak. General ga je nekaj časa poslušal, nato na to »blaznež« zapodil. Podčastnik Bauer pa valje temu ni miroval. Po uspešnih poskusih je zgradil ladjo, ki je kaj kmalu bila pripravljena na prvo podmorsko vožnjo. Ker vojna med Nemci in Danci še ni bila končana, so Danci, ko so čuli o nevarni podmornici, panično pripluli s svojimi vojnimi ladjami izpred pristanišča, kjer je bila podmornica usidrana. To je bil prvi primer v zgodovini, ko so vojne ladje zbežale pred podmornico.

Bauer pa je vendar slutil nesrečo. Vedel je, da je njegova podmornica zgrajena iz slabega materiala. Akopprav je vedel za slabosti svoje podmornice, je vendar splaval iz pristanišča. Čim se je začela potapljati, se je namah pogreznila 16 m globoko, in sicer tako, da je njen trup ostal v pokončni legi, dočim se je z vrhom dotaknila morskega dna. V tem trenutku je bil vodni pritisk tako močan, da se ne vdale in stisnile, skozi razpokline pa je vdirla voda. V podmornici sta bila poleg izumitelja Bauerja še dva pomagača. Vsi trije so imeli na razpolago le majhen prostor izpod podmorničnega krova, skozi katerega bi se dalo eventualno splavati na dan. Ta prostor je bil čedalje manjši, zaradi vdirajoče vode. Edino Bauer ni v tem trenutku izgubil glave. Zaukazal je pomagaču, naj ne sesa vode z ročno sesaljško iz podmornice, kajti vse to ne bi pomagalo prav nič. Rešitev je videl le v tem, če odpre pokrov podmorničnega izhoda. Medtem je pa voda neprestano vdirla v podmornico. Edino stisnjen zrak, ki je ostal v podmornici, je mogel pomoči pri dvigu pokrova. Pomorščaki bi sicer ne mogli premakniti izhodnega pokrova zaradi velikankega vodnega pritiska. Eden izmed pomagačev je dobil od strahu blaznostne napade. Izdril je nož in skočil na izumitelja. Bauer ga je udaril z revolverjem po glavi, da se je napadalec zgrudil. Nato ga je s praznim revolverjem toliko

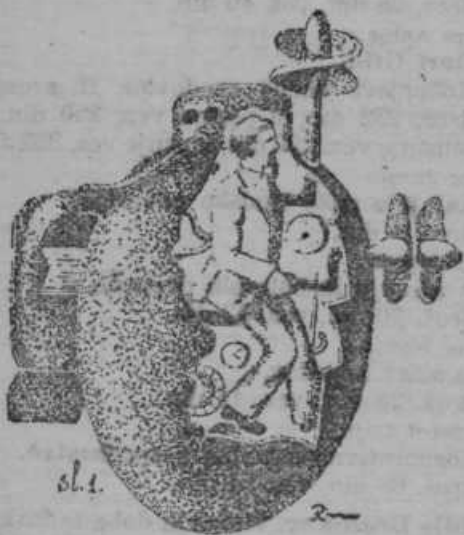

časa strahoval, dokler niso ti napadi ponehali. Drugemu, mirnemu pomagaču je zaukazal, naj odpre izhodni pokrov. Ni šlo. Zatem so vsi trije naenkrat poizkusili odpreti ga. Po peturnem trpljenju polnem delu, ko jim je gledala le še glava iznad vode, se jim je posrečilo. Bauer je pravilno računal: stisnjen zrak v podmornici je vrigel vse tri može na morskno površje.

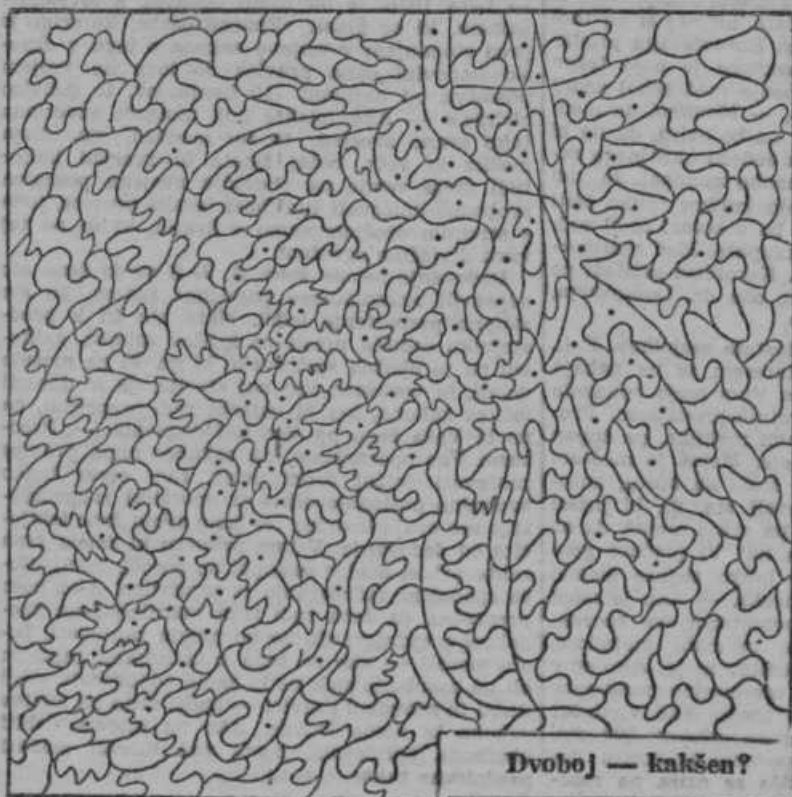
Množica radovednežev, ki je na obali že tugovala za izgubljenimi življenji treh junakov in ki je pravkar poslušala že nagrobni govor trem žrtvam, je vzvalovala in pričela vriskati od veselja.

(Dalje sledi)

naivno so si nekateri predstavljali podmornico. Celo Aleksandra Velikega vidimo naslikanega v potapljalnem čolnu, dasi, seveda, ni nikoli potapljaškega čolna videl. Mnogo, mnogo pozneje se je bavil celo Napoleon z idejo o podmornicah. Ali vse to so bile le ideje in slike, resnice ni bilo nobene.

Pred kakimi 80 leti se je vnela vojna med Nemci in Danci. Nemški podčastnik Bauer po imenu, je uvidel pri neki bitki, da Danci ne bodo premagali, če ne poru-

Dvoboj — kakšen?

Če izpolnite tista polja, ki so raznamenovana s piko, dobite sliko zanimivega dvoboja.

Ukraden Kolumbov zemljevid

Iz palače vojvode Albe v Madridu je izginil dragocen dokument: Kolumbov zemljevid, velik 20x30 cm. Karto je narisal lastnoročno Kristof Kolumb. Zemljevid je bil shranjen v kristalni stekleni posodi. Da pa ne bo pomot, je treba povedati, da ni zemljevid izginil med zadnjo državljansko vojno, temveč leta 1938, ko je v palači vojvode Albe izbruhnil ogenj. Mnogo drugih važnih listin, ki jih je imel vojvoda shranjene v zakladnici španske banke, se je popolnoma dobro ohranilo.